

майбутньому мають забезпечувати ефективне функціонування підприємства як реакцію до вимог зовнішнього середовища та як відповідь на його ризику.

Література.

1. Cornelissen J. P. The role of analogy and metaphor in the framing and legitimization of strategic change // J. P. Cornelissen, R. Holt, M. Zundel, J. P. Cornelissen // *Organization Studies*. – 2011. – № 32 (12). – pp. 1701–1716.

2. Balogun J. Breaking out of strategy vectors: Reintroducing Culture / J. Balogun, S. Floyd // *Research in Organizational Change and Development*. – 2010. – № 18. – pp. 51-76.

3. Отенко В. І. Стратегічні зміни на підприємстві: сутність, види, інструментарій / В. І. Отенко, О. В. Гронь // *БізнесІнформ*. – 2011. – № 8. – С. 204-207.

4. Сокирник І. В. Сутність та інструменти розробки системи стратегічних змін / І. В. Сокирник // *Вісник Хмельницького національного університету*. – 2009. – № 4. Т. 2. – С. 135-141.

5. Рябова Е. В. Стратегические изменения в сфере услуг и объективная необходимость их развития [Электронный ресурс] / Е. В. Рябова // *Вестник Волжского университета им. В. Н. Татищева*. 2012. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/strategicheskie-izmeneniya-v-sfere-uslug-i-obektivnaya-neobhodimost-ih-razvitiya>

ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ ЇХ ЗНАЧЕННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ В УПРАВЛІННІ РОЗВИТКОМ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

ГРИГОРЕНКО А.С., СТУДЕНТКА,*

*ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІАЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА*

Основним об'єктом в економіці є соціально-економічна система (СЕС). Її розуміють як сукупність ресурсів та економічних суб'єктів, які утворюють єдине ціле (соціально-економічну структуру), взаємопов'язаних і взаємодіючих між собою у сфері виробництва, розподілу, обміну та споживання товарів і послуг, що потрібні у зовнішньому середовищі. До СЕС можна віднести: підприємства, організації, фірми, їх окремі структурні одиниці (філії, дочірні підприємства), а також різноманітні інтеграційні та галузеві об'єднання (асоціації, концерни, корпорації, холдинги, тощо) [1, 3].

* *Науковий керівник – Грідін О.В., ст. викладач*

Розвиток соціально-економічної системи це закономірні, незворотні, кількісні, структурні, якісні зміни, які спрямовані на розв'язання протиріч між системою та зовнішнім середовищем відповідно до вставленої мети, які призводять до досягнення стійкого стану системи та отримання соціально-економічного ефекту.

У процесі виробничо-фінансової діяльності між суб'єктом і об'єктом управління реалізуються функціональні зв'язки, які виражаються в потоках інформації між керуючою і керованою системами. Ця інформація використовується для здійснення основних функцій управління.

Для забезпечення ефективного управління підприємствами важливу роль відіграє правильне розуміння та застосування основних її функцій. При виконанні тієї чи іншої роботи необхідно заздалегідь визначити, що потрібно в підсумку одержати, як організувати справу, мотивувати і проконтролювати її виконання [6].

Так, планування полягає у визначенні напрямків, цілей, пропорцій, темпів виконання виробничих процесів і являє собою вибір дій на визначений період часу. Плануванню повинне передувати прогнозування, що означає передбачення якісно-кількісних змін чи процесів показників у майбутньому. Іншими словами, прогнозування дозволяє уявити, що може відбутися через якийсь проміжок часу, а планування націлює на те, що повинно відбутися в обговорений час і з волі людей. На стадії планування, крім вибору дій, шляхів досягнення мети і визначення показників, зважуються питання з форм, методів, термінів та інструментів контролю, що є однією з найважливіших функцій управління [5].

Для оцінки виробничо-фінансової діяльності здійснюється контроль, який формалізується через функції обліку, аналізу та аудиту. Облік накопичує інформацію про виробничо-фінансову діяльність за визначений період. Аналіз надає оцінку виробничо-фінансовій діяльності підприємства і виявляє невикористані резерви і визначає шляхи їх реалізації. Аудит визначає відповідність здійсненої виробничо-фінансової діяльності за визначений період встановленому нормативно-правовому полю держави.

Отже, облік, контроль і аналіз – це підфункції, які забезпечують отримання даних про стан системи, якою управляють, за певний проміжок часу; визначення факту і причин відхилень фактичного стану об'єкта управління від його запланованого стану [2, 7].

Необхідно відзначити, що всі розглянуті функції менеджменту

найтіснішим чином взаємозалежні і є обов'язковим компонентом системи управління на будь-якій підприємстві. Їх взаємодія забезпечує успішне функціонування підприємства у ринкових умовах, незважаючи на зовнішні чи внутрішні чинники впливу. Важливою особливістю є адаптивність до середовища, тобто здатність збереження якісної визначеності функцій менеджменту при змінах соціально-економічного середовища. У систему адаптивних елементів системи менеджменту включається вся сукупність засобів впливу: цільові, регулюючі, координуючі, активізуючі, мотивуючі, контролюючі, самоорганізуючі. Звідси випливає, що система засобів впливу і взаємодії по кожній функції повинна мати гнучкість і забезпечувати менші втрати ресурсів при зміні соціально-економічних і організаційно-технічних факторів. Виключення зі складу управління хоча б однієї функції робить підприємство вразливим з боку постійно виникаючих загроз і небезпек. На невеликих фірмах, наприклад, одна особа може виконувати кілька функцій менеджменту, на інших, навпаки, кілька осіб чи цілий структурний підрозділ виконують одну функцію. Все залежить від потужності підприємств і умов його функціонування, але кожна функція менеджменту обов'язково повинна бути задіяна [4].

Література.

1. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. / І.М. Бойчик. – К. : Кондор, 2016. – 378 с.
2. Бурмака М.М. Управління розвитком підприємства (на прикладі підприємств будівельної галузі): [монографія]. / М.М. Бурмака, Т.М. Бурмака. – Харків : ХНАДУ, 2011. – 204 с.
3. Зайка С.О. Особливості діагностики ефективності менеджменту / С.О. Зайка, О.В. Грідін // Вісник ХНТУСГ: Економічні науки. – Харків: ХНТУСГ, 2016. – Вип. 171. – С. 195-205.
4. Мазаракі А.А. Основи менеджменту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / А.А. Мазаракі, О.С. Кузьмін, О.Г. Мельник та ін.; за ред. А.А. Мазаракі. – Харків : Фоліо, 2014. – 846 с.
5. Назарчук Т.В. Менеджмент організацій: навч. посіб. / Т.В. Назарчук, О.М. Косюк – К. : «Центр учбової літератури», 2015. – 560 с.
6. Організація виробництва: [навчальний посібник] / [Г.С. Мазнев, С.М. Калініченко, І.С. Шербакова, О.В. Грідін]; за ред. Г.С. Мазнева. – [вид. 2-ге випр. і доп.]. – Харків : Вид-во «Майдан», 2013. – 604 с.
7. Осовська Г.В. Менеджмент: підручник / Г.В. Осовська, О.А. Осовський. – [Вид-во. 4-е, перероблене і доповнене]. – К. : Кондор-Видавництво, 2015. – 563 с.